

Obsah

Úvodem	9
1 Královská vláda v zemích Koruny české od konce husitských válek do roku 1526	11
≈ Císař Zikmund Lucemburský	13
≈ Albrecht Habsburský	13
≈ Situace po smrti krále Albrechta	14
≈ Jiří z Poděbrad zemským správcem v Čechách	14
≈ Ladislav Pohrobek	15
≈ Jiří z Poděbrad na trůně českých králů	16
≈ Boj Jiřího z Poděbrad s Matyášem Korvínem	19
≈ Smrt Jiřího z Poděbrad a volba Vladislava Jagellonského za českého krále	20
≈ Osobní vlastnosti krále Vladislava Jagellonského	22
≈ Skupina velmožů podílejících se na vládních záležitostech	22
≈ Dva pokusy o manželství krále Vladislava	23
≈ Boj Vladislava Jagellonského s Matyášem Korvínem	24
≈ Smrt Matyáše Korvína a nástup Vladislava Jagellonského na uherský trůn	25
≈ Sňatek Vladislava Jagellonského s Annou de Foix Candale	25
≈ Vladislavovy cesty z Uher do Čech a jeho pobyty v Praze	26
≈ Magnáti, církevní hodnostáři a města v Uhrách – jejich stavby a objednávky uměleckých děl	26
≈ Vladislavova cesta do Vídně v roce 1515 a smlouva s císařem Maximiliánem I.	28
≈ Smrt Vladislava Jagellonského	30
≈ Vláda Ludvíka Jagellonského	30
≈ Bitva u Moháče, konec jagellonské vlády v Uherském a Českém království	33
2 Královská reprezentace od konce husitských válek do začátku vlády Jagellonců	35
≈ Léta husitských válek, husitské obrazoborectví	37
≈ Albrecht Habsburský a Ladislav Pohrobek	37
≈ Zemský správce a český král Jiří z Poděbrad	41
≈ Pražské sídlo krále Jiřího	42
≈ Chrám Panny Marie před Týnem na Starém Městě pražském v době krále Jiřího	42
≈ Jiří z Poděbrad a katedrála sv. Víta v Praze	44
≈ Karlův most a vyšší malostranská mostecká věž	44
≈ Pomníky krále Jiřího	45
≈ Litice – hrad Jiřího z Poděbrad	48
≈ „Husitský“ král Jiří z Poděbrad – „štiftér“ opatství cisterciáků ve Žďáru nad Sázavou, králova podpora řádu františkánů-observantů	51
≈ Kladsko za Jiřího z Poděbrad	51
≈ Modlitební kniha krále Jiřího z Poděbrad	53
≈ Vladařská reprezentace prostřednictvím architektury a uměleckých děl za Jiřího z Poděbrad	54

3 Králové z rodu Jagellonců na českém trůně jako stavebníci a objednatelé uměleckých děl	57
≈ Sídlo Vladislava Jagellonského v Královském dvoře na Starém Městě pražském a stavba Prašné brány	59
≈ Mělník – staré sídlo českých královen v době jagellonské	63
≈ Začátky jagellonské přestavby Pražského hradu	69
≈ Křídlo královského paláce s tzv. Vladislavovou ložnicí	73
≈ Příchod Benedikta Rieda do Prahy	75
≈ Věže a opevnění Pražského hradu	76
≈ Vrcholné dílo jagellonské doby – Vladislavský sál v královském paláci Pražského hradu	77
≈ Západní palác Pražského hradu	103
≈ Nový portál baziliky sv. Jiří na Pražském hradě	103
≈ Katedrála sv. Víta na Pražském hradě za králů z rodu Jagellonců	105
≈ Královská oratoř v katedrále sv. Víta	106
≈ Zvony pro katedrálu sv. Víta v Praze	110
≈ Výzdoba Svatováclavské kaple v katedrále sv. Víta na Pražském hradě	111
≈ Dary Vladislava a Ludvíka Jagellonského pokladu pražské katedrály	118
≈ Nové oltáře pro pražskou katedrálu sv. Víta	121
≈ Pokus o dostavbu pražské katedrály	122
≈ Velké události na Pražském hradě v době jagellonské vlády	124
≈ Dobová svědectví o přestavbě Pražského hradu	125
≈ Letohrádek v Královské oboře v Bubenči	126
≈ Královský hrad Křivoklát	128
≈ Hrad Karlštejn v době jagellonské	151
≈ Vlašský dvůr v Kutné Hoře a jeho kaple	154
≈ Nové hrady získané v letech 1489–1495 a v roce 1509 králem Vladislavem (Poděbrady a Kostomlaty, Žebrák, Točnick a Rabštejn)	157
≈ Sakrální fundace Vladislava a Ludvíka Jagellonského	159
≈ Obnova kostela P. Marie a sv. Karla Velikého v Praze Na Karlově	159
≈ Kostel sv. Jindřicha a sv. Kunhuty na Novém Městě pražském	160
≈ Český oltář v Cáchách	161
≈ Klášter františkánů-observantů v hornolužickém Kamenzí	161
≈ Zbraně a zbroj Vladislava Jagellonského	165
≈ Malíři a zlatníci českých králů z rodu Jagellonců a jejich dílo	166
≈ Vyobrazení Vladislava a Ludvíka Jagellonského	170
≈ Podobizny Anny Jagellonské, Ludvíka Jagellonského a jeho ženy Marie vzniklé do roku 1526	173
≈ Podobizny Ludvíka Jagellonského, jeho ženy Marie Habsburské a sestry Anny Jagellonské z roku 1526 a z let následujících	178
≈ Epilog	181
4 Šlechta doby jagellonské jako stavebník a objednatel uměleckých děl	183
≈ Česká a moravská šlechta od válek husitských do konce doby jagellonské	185
≈ Stavby Bořity z Martinic (hrádek ve Smečně) a Mikuláše z Landštejna (tvrz Tucharaz) z doby poděbradské a časných let vlády jagellonské	187
Rod Martiniců na Smečně	187
Mikuláš z Landštejna a jeho hrádek Tucharaz	189
≈ Architektura a umělecká tvorba v rožmberském dominiu a v přilehlých oblastech jižních Čech	194
Chronologická tabulka	284
≈ Rod pánů z Rožmitálu – Jaroslav Lev z Rožmitálu († 1485) a jeho syn Zdeněk Lev († 1535)	288

≈ Dílo Švihovských z Rýzmburka	309
≈ Stavební dílo a umělecký mecenáš na statcích pánů z Hradce	340
≈ Páni ze Šternberka – Český Šternberk a Bechyně	361
≈ Páni s erbem labutě – Švamberkové v jižních a západních Čechách	370
≈ Ve stínu Rožmberků a pánů z Hradce	380
Rod Kaplířů ve Vimperku	380
Jiřík Řepický ze Sudoměře na Řepici a jeho epitaf z roku 1497	383
Cuknštejn – tvrz Pouzarů z Michnic	383
≈ Hrad v Žirovnici – sídlo Vencelíka z Vrchoviště	385
≈ Ve stínu Švihovských z Rýzmburka a Švamberků – stavby a mecenáš šlechtických rodů v západních a jihozápadních Čechách	389
Páni z Roupova a jejich rodový hrad	389
Páni z Gutštejna v západních Čechách	390
Pluhové z Rabštejna na Bečově	391
Černínové z Chudenic	393
≈ Patronát a umělecký mecenáš rodu Lobkoviců – mezi světskou mocí a spiritualitou	395
≈ Vzestup rodu Šliků	416
≈ Dílo šlechtických rodů v severozápadních a v severních Čechách	426
Páni z Veitmile	426
Páni z Ilburka	430
Zajícové z Házmburka – jejich fundace ve Svaté Dobrotivé a rezidence v Budyni nad Ohří	433
Krupka za Těmy z Koldic	437
Jan Ilburk z Vřesovic a jeho hrad Doubravská Hora	437
Rod pánů z Fictumu (Vitzthumu) v severozápadních Čechách	438
Rody pánů z Dubé a Schleinitzů na Tolštejně	442
≈ Páni z Kolovrat	444
≈ Mezi jihem Moravy, českým jihovýchodem a severem – Krajiřové z Krajku	446
≈ Jan ze Šelmberka, nejvyšší kancléř království českého, a jeho hrad Kost	452
≈ Rod Trčků z Lípy	455
≈ Vzestup a dílo pánů z Pernštejna – expanze na Moravě a v Čechách	458
≈ Zemský hejtman na Moravě Ctibor Tovačovský z Cimburka jako stavebník	495
≈ Stavební dílo a mecenáš pánů z Boskovic na Moravě	503
≈ Páni z Kravař	510
≈ Páni z Lomnice	512
≈ Rod Valeckých z Mírova a tvrz v Miroslavi na Znojemsku	521
≈ Páni z Kunštátu	523
≈ Potomci krále Jiřího z Poděbrad na Kladsku – Jindřich Starší († 1498) kníže Münsterberský a hrabě Kladský a jeho synové Albrecht († 1511), Jiří († 1502) a Karel († 1536); další členové rodu Poděbradů	527
≈ Reprezentace panstva prostřednictvím architektury a uměleckých děl	534

5 Královský mecenát doby jagellonské v českých zemích – jeho charakter a střeoevropský kontext	539
≈ České království za vlády Jagellonců	541
≈ Držba jagellonských králů v Čechách	542
≈ Stavby v královských rezidencích. Umělecká díla vzniklá pro Vladislava a Ludvíka Jagellonského	542
≈ Stavby, umělecká díla a předměty nesoucí královské iniciály W a L	544
≈ Jagellonci a královská reprezentace prostřednictvím architektury a uměleckých děl – „dvorské umění“ nebo „stavovská reprezentace“?	545
≈ Významné události jako impulzy pro královské objednávky	547
≈ Nesplnitelný sen panovníka v architektuře a uměleckých dílech – obnova staré královské slávy	548
≈ Jagellonská obnova staré úcty k zemským patronům v uměleckých dílech	548
≈ Kult předků v královské reprezentaci	549
≈ Imperiální idea v dvorské reprezentaci jagellonských králů	549
≈ Tradicionalismus a historismus v královském díle. Architektura a umělecká díla jako nositelé královské tradice	550
≈ Nová dynamizace gotických struktur a nástup renesance	550
≈ Vůdčí úloha architektury a její stylová rozmanitost	550
≈ Stavební mistři a umělci pracující na královském díle	550
≈ Vůdčí role Benedikta Rieda	551
≈ Hlavní kulturní centra na jihu a západě Evropy	552
≈ Jihoněmecká města: Norimberk, Ulm, Augsburg ad.	552
≈ Dvorská kultura v Uherském království za časů Matyáše Korvína	554
≈ Kultura habsburského dvora v letech Friedricha III. a Maximiliána I.	556
≈ Dvorská kultura polských Jagellonců	561
≈ Umění v mocenské sféře Wittelsbachů	562
≈ Wettinové a Jagellonci	564
≈ Hohenzollernové a Jagellonci	569
≈ Příbuzenské vazby rodu Jagellonců	571
<i>Doslov</i>	573
<i>Seznam obrazových příloh</i>	577
<i>Rejstřík osobních a místních jmen</i>	595